

N:o 15.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 20 mars 1897.
 — — — — — Andra Kammaren den 20 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af dels Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående Kongl. Maj:ts högsta domstols tjenstgöring på afdelningar, dels ock Kongl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om höjning af anslaget till högsta domstolen och nedre justitierevisionen.

(Sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 2.)

Till Konungen.

Genom en den 9 januari innevarande år aflåten proposition, n:o 7, har Eders Kongl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagda, i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll, jemlikt 87 § regeringsformen föreslagit Riksdagen att antaga propositionen bifogadt förslag till lag angående Kongl. Maj:ts högsta domstols tjenstgöring på afdelningar.

Härjemte har Eders Kongl. Maj:t i den till Riksdagen den 16 januari innevarande år aflåta proposition angående statsverkets tillstånd och behof under riksstatens andra hufvudtitel föreslagit Riksdagen, *dels* i punkten 2:

att, under förutsättning att den särskildt aflåtna propositionen med förslag till lag angående Kongl. Maj:ts högsta domstols tjenstgöring

på afdelningar varder af Riksdagen bifallen, höja anslaget till högsta domstolen, nu upptaget till 162,700 kronor, med löner till 2 justitieråd, tillhopa 20,000 kronor, hvadan anslaget skulle i 1898 års riksstat uppföras med 182,700 kronor;

och att för åtnjutande af sagda aflöningar stadga enahanda vilkor, som vid fastställandet af nu gällande lönestat för högsta domstolen blifvit bestämmdt;

dels ock i punkten 3:

att, under förutsättning att den särskildt aflåtna propositionen med förslag till lag angående Kongl. Maj:ts högsta domstols tjänstgöring på afdelningar varder af Riksdagen bifallen, dels godkänna följande tillägg till nedre justitierevisionens stat, att tillämpas från och med år 1898:

	Arfvoden.	Tjänstgörings- penningar.	Renskrifnings- penningar.	Summa.
1 konstituerad revisionssekreterare	4,400	2,000	—	6,400
1 d:o d:o	4,400	2,000	—	6,400
1 d:o protokollssekreterare	2,500	1,200	300	4,000
1 d:o d:o	2,500	1,200	300	4,000
1 amanuens	—	1,000	—	1,000
1 d:o	—	1,000	—	1,000
				Summa kronor 22,800

dels ock medgifva förhöjning från 700 kronor till 1,900 kronor af det å samma stat uppförda anslag till gratifikationer åt extra ordinarie tjänstemän och extra ordinarie vaktmästare samt sålunda öka anslaget för nedre justitierevisionen, nu upptaget med 134,000 kronor, till 158,000 kronor;

och att för åtnjutande af de löneförmåner, som finnas upptagna i nyssnämnda tillägg till denna stat, stadga enahanda vilkor, som äro föreskrifna för innehafvare af de på samma stat nu uppförda aflöningar.

Genom den i statsrådsprotokollet framlagda utredning framgår enligt Riksdagens åsigt nödvändigheten af att söka bereda möjlighet för ett snart afarbetande af den nu förefintliga och under närvarande förhållanden ögonskenligen för hvarje år sig ökande balansen af hos högsta

domstolen hvilande mål och ärenden, hvarmed sammanhänger ernåendet af en synnerligen önskvärd förkortning i den tid, som åtgår, innan ett till högsta domstolen inkommet mål blifver derstädes afgjort. Då Riksdagen anser, att någon utsträckning af arbetstiden för justitieråden eller inskränkning i deras semester icke bör ifrågakomma, har Riksdagen funnit Eders Kongl. Maj:ts förslag innebära ett lämpligt sätt för vinnande af ofvanberörda fördelar och har därför ej haft något att i sådant afseende deremot anmärka.

Riksdagen har emellertid ansett, att genom den tillökning i såväl högsta domstolens som nedre justitierevisionens arbetskrafter, som Eders Kongl. Maj:t föreslagit och som Riksdagen i hufvudsak godkändt, tillfälle beredes till erhållande af ännu större fördelar i afseende på längre arbetstid vid högsta domstolen, än hvad Eders Kongl. Maj:ts förslag innebär. Det synes nemligen Riksdagen, som om den tid, under hvilken det medgifves högsta domstolen att arbeta på tre afdelningar, är i förslaget allt för knappt tillmätt, och att den lämpligen kan utsträckas från två till tre veckor såväl i början af maj som i slutet af oktober. Derigenom skulle arbetstiden ökas med ytterligare två veckor om året och sammanlagda årliga ökningen i förhållande till nuvarande arbetstid utgöra fjorton veckor. Om man i likhet med statsrådet och chefen för justitiedepartementet beräknar, att i medeltal 26 mål afgöras under hvarje föredragningsvecka, så komme under de sålunda tillagda fjorton veckorna att afgöras mer än 360 mål, hvilket gifver utsigt till att den nuvarande balansen skulle nedbringas till normal storlek.

Någon svårighet vid genomförandet af en sådan anordning torde ej förefinnas, i synnerhet som det ju alltid blifver högsta domstolen obehaget att, der målens beskaffenhet eller domstolsledamöters förfall eller andra omständigheter göra arbetet på tre afdelningar olämpligt, under den därför anslagna tiden arbeta på allenast två afdelningar. Då emellertid Riksdagen anser, att sådant bör ske endast i undantagsfall, har Riksdagen utbytt ordet »må» i § 4 mot ordet »bör», hvilket starkare betonar, att arbetet på tre afdelningar skall under de därför stadgade tiderna vara regel.

Emot den föreslagna lagens affattning i öfrigt har Riksdagen ej funnit skäl till annan erinran, än att i § 2 orden »under den blidare årstiden» såsom öfverflödiga och i viss mån otydliga uteslutits.

Under förutsättning, att Eders Kongl. Maj:t godkänner ofvanberörda

lag sådan den af Riksdagen antagits, har Riksdagen bifallit Eders Kongl. Maj:ts framställning om höjning af anslaget till högsta domstolen.

Beträffande Eders Kongl. Maj:ts framställning om höjning af anslaget till nedre justitierevisionen har Riksdagen funnit det vara uppenbart, att, derest den af Riksdagen nu antagna lagen om högsta domstolens tjänstgöring på afdelningar varder af Eders Kongl. Maj:t godkänd och i följd deraf justitierådens antal ökas med två, en motsvarande ökning af nedre justitierevisionens arbetskrafter blifver erforderlig. Beträffande sättet, hvarpå denna ökning lämpligast bör åstadkommas, har emellertid Riksdagen omfattat åsikter, som delvis afvika från hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit.

Hvad då först angår de föreslagna två nya revisionssekreterare-tjänsterna, har Riksdagen i afseende på dem ej haft annat att emot förslaget anmärka, än att de skäl, som i statsrådsprotokollet framdragits, för att dessa embetsmäns aflöning skulle sättas till 6,400 kronor, ej synas Riksdagen vara tillfyllestgörande. Dessa två revisionssekreterare böra, såsom Eders Kongl. Maj:t föreslagit, tillsättas genom konstitutorial, och icke deras antal ökas, som hafva fullmakt på sitt revisionssekreterare-embete. Det föreligger emellertid enligt Riksdagens mening ej tillräckligt skäl att åt vissa konstituerade revisionssekreterare bereda högre aflöningsförmåner än de, som för närvarande åtnjutas, och på så sätt skapa två olika lönegrader inom de konstituerade revisionssekreterarnes klass. Den tid, hvarunder en revisionssekreterare framdeles kommer att tjänstgöra såsom konstituerad, torde icke i verkligheten blifva så mycket utsträckt, som enligt statsrådsprotokollet departementschefen synes antaga. Under alla förhållanden torde enligt Riksdagens mening det fortfarande komma att innebära en eftersträfvansvärd fördel, äfven i ekonomiskt afseende, att blifva från ett assessorsembete vid hofrätt förflyttad till en revisionssekreterarebefattning. Af dessa skäl har Riksdagen ansett sig böra sätta aflöningen för de nya revisionssekreterarne till allenast 5,800 kronor med enahanda fördelning mellan lön och tjänstgöringspenningar, som i nu gällande stat är för konstituerad revisionssekreterare stadgad.

Hvad derefter beträffar de i förslaget upptagna två konstituerade protokollssekreterarebefattningarna, har Riksdagen inhemtat, att protokollssekreterarnes tjänstgöring ej för närvarande torde vara af den ansträngande och tränga art, att en ökning i deras antal är i följd af embetsverkets ökning i andra afseenden erforderlig. Riksdagen finner väl, att åt de nya revisionssekreterarne måste beredas samma slags biträde,

som de nuvarande ega genom protokollssekreterare och amanuenser. Men då det är Riksdagen bekant, att amanuenser kunna erhålla förordnande att såsom protokollssekreterare tjänstgöra, och då de amanuenser, som till sådant förordnande kunna ifrågakomma, säkerligen äro de, hvilka längst och bäst tjänstgjort, och hvilka därför ej torde kunna anses vara i afseende på skicklighet och vana protokollssekreterarne afsevärdt, om ens i någon mån underlägsna, har Riksdagen ansett, att den ytterligare protokollssekreteraretjänstgöring, som i följd af embetsverkets utvidgning blifver erforderlig, lämpligen bör kunna åt två amanuenser anförtros. Åt dessa har Riksdagen ansett böra gifvas en aflöning, motsvarande hvad protokollssekreterare — hvilkas tjänst de ju komma att förrätta — enligt nu gällande stat uppbära i tjänstgöringspenningar, eller 1,200 kronor årligen. Derjemte har Riksdagen funnit dem böra i likhet med protokollssekreterare uppbära ersättning för renskrifningskostnader, men har Riksdagen ansett, att denna ersättning lämpligen kan sättas till allenast 200 kronor för hvardera amanuensen.

Mot förslaget beträffande ytterligare två amanuenser med aflöning af 1,000 kronor för hvardera har Riksdagen icke haft något att anmärka.

Hvad slutligen angår den begärda höjningen af anslaget till gratifikationer åt extra ordinarie tjänstemän och extra ordinarie vaktmästare, håller Riksdagen före, att då genom den utvidgning, ifrågavarande embetsverk i allt fall kommer att erhålla, behovet af ett större antal extra tjänstemän bör, om ej minskas, så åtminstone icke ökas, en höjning af ifrågavarande anslag ej är påkallad.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt får Riksdagen anmäla, att Riksdagen för sin del antagit följande:

Lag

angående Kongl. Maj:ts högsta domstols tjänstgöring på afdelningar.

Med upphäfvande af Kongl. Maj:ts nådiga stadga angående dess högsta domstols tjänstgöring på två afdelningar den 23 oktober 1860 varder härigenom förordnadt som följer:

§ 1.

Kongl. Maj:ts högsta domstol skall utgöras af aderton justitieråd och arbeta på afdelningar, på sätt här nedan sägs.

§ 2.

I aderton veckor hvarje år skall högsta domstolen arbeta på en afdelning, under den öfriga tiden af året på två afdelningar utom i fall, hvarom i § 4 här nedan sägs.

§ 3.

Afdelningarna äro lika behöriga att upptaga de till högsta domstolens handläggning hörande ärenden, hvilkas fördelning endast beror af den ordning, hvori de enligt gällande föreskrifter anmälas.

§ 4.

Under de tre första arbetsveckorna i maj och de tre sista i oktober månad bör högsta domstolen, der den med hänsyn till antalet af de på dess handläggning beroende mål och ärenden finner sådant nödigt, arbeta på tre afdelningar.

§ 5.

Med iakttagande af hvad ofvan är föreskrifvet ega justitieråden att sig emellan fördela tjenstgöringsskyldigheten.

§ 6.

Genom denna lag göres ej ändring i stadgan den 21 april 1876 angående måls handläggning i vissa fall af Kongl. Maj:ts högsta domstols afdelningar samfäldt.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1897.

Vidare har Riksdagen under förutsättning, att ofvan intagna lag varder af Eders Kongl. Maj:t godkänd, dels höjt anslaget till högsta domstolen, nu upptaget till 162,700 kronor, med löner till 2 justitieråd, tillhopa 20,000 kronor, hvadan anslaget skall i 1898 års riksstat uppföras med 182,700 kronor;

och för åtnjutande af sagda aflöningar stadgat enahanda vilkor, som vid fastställandet af nu gällande lönestat för högsta domstolen blifvit bestämdt; *dels ock* godkänt följande tillägg till nedre justitierevisionens stat, att tillämpas från och med år 1898:

	Arfvoden.	Tjenstgörings- penningar.	Renskrifnings- penningar.	Summa.
1 konstituerad revisionssekreterare	3,800	2,000	—	5,800
1 d:o d:o	3,800	2,000	—	5,800
1 amanuens	—	1,200	200	1,400
1 d:o	—	1,200	200	1,400
1 d:o	—	1,000	—	1,000
1 d:o	—	1,000	—	1,000

summa kronor 16,400

samt sålunda ökat anslaget för nedre justitierevisionen, nu upptaget med 134,000 kronor, till 150,400 kronor;

och för åtnjutande af de löneförmåner, som finnas upptagna i ofvannämnda tillägg till denna stat, stadgat enahanda vilkor, som äro föreskrifna för innehafvare af de på samma stat nu uppförda aflöningar.

Stockholm den 20 mars 1897.

Med undersätlig vördnad